

Factsheet Verklaring Omtrent het Gedrag

Deze factsheet is bedoeld voor diegenen die in de uitvoering van hun werk te maken hebben met de Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). De factsheet geeft algemene informatie over het beoordelingskader van de VOG, en geeft specifiek inzicht in hoe de Dienst Justis dit beoordelingskader gebruikt bij VOG-aanvragen door minderjarigen.

A Algemeen

Wat is de VOG?

De VOG is een verklaring van de Minister van Veiligheid en Justitie dat gelet op het doel waarvoor de VOG is aangevraagd, niet is gebleken van bezwaren tegen een natuurlijk persoon of rechtspersoon. Met de VOG wordt beoogd te voorkomen dat personen met een voor het doel van de VOG-aanvraag relevant justitieel verleden werkzaam kunnen zijn in een bepaalde functie.

Namens de Minister van Veiligheid en Justitie neemt de Dienst Justis, team Centraal Orgaan Verklaring Omtrent het Gedrag (COVOG), beslissingen op verzoeken om afgifte van een VOG.

Waarvoor kan een VOG worden aangevraagd?

Een VOG kan voor verschillende doelen worden aangevraagd. Veelal wordt de VOG aangevraagd voor het aangaan van een werkrelatie. Onder werkrelatie wordt in deze ook verstaan onbetaald werk en het lopen van een stage. Maar de VOG kan bijvoorbeeld ook worden aangevraagd voor het verkrijgen van een vergunning (zoals een taxichauffeurpas) of het lidmaatschap van een schietvereniging.

De verantwoordelijkheid voor het (laten) aanvragen van een VOG ligt bij de werkgever of – indien het geen werkrelatie betreft – de organisatie die de VOG verlangt. Indien een VOG in wet -of regelgeving verplicht is gesteld, wordt de aanvraag altijd in behandeling genomen. In alle andere gevallen beoordeelt de Dienst Justis of de aanvraag in behandeling wordt genomen.

Waarvoor kan geen VOG worden aangevraagd

De Dienst Justis screent geen personen die werkzaam willen zijn in een functie bij defensie of politie, die is aangewezen als vertrouwensfunctie zoals bedoeld in de Wet op de Veiligheidsonderzoeken. Voor deze functies geven de Militaire Inlichtingen en

Veiligheidsdienst (MIVD), dan wel de Algemene Inlichtingen en Veiligheidsdienst (AIVD) een *verklaring van geen bezwaar af*. Voor de afgifte van een beveiligingspas kan evenmin een VOG worden aangevraagd. Dit is ter beoordeling aan de korpschef van de politie en voor zover het luchtvaartterreinen betreft aan de commandant van de Koninklijke Marechaussee.¹

Aantal VOG-aanvragen

In het jaar 2010 zijn ruim 495.000 VOG-aanvragen ingediend bij de Dienst Justis. In 99,25% van het totaal aantal aanvragen (meerderjarigen en minderjarigen) is de VOG verstrekt. In 0,75% van de gevallen is de afgifte van de VOG geweigerd.

B Beoordelingskader

De VOG vindt zijn grondslag in de artikelen 28 tot en met 35 van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens (Wjsg). Het beoordelingskader voor VOG-aanvragen is nader uitgewerkt in de Beleidsregels VOG NP, RP & IVB 2010 (de beleidsregels). De beleidsregels zijn gepubliceerd op www.rijksoverheid.nl/vog.

Justitiële gegevens

De Dienst Justis ontvangt ten behoeve van de beoordeling van VOG-aanvragen alle justitiële gegevens uit het Justitieel Documentatiesysteem (JDS). Met uitzondering van vrijspraak, betreft de Dienst Justis alle justitiële gegevens in de beoordeling, dus naast (on)herroepelijke veroordelingen ook transacties, openstaande zaken en sepots. HALT-afdoeningen zijn niet opgenomen in de gegevens van JDS en staan niet in de weg aan de afgifte van een VOG.

Terugkijktermijn

De reguliere terugkijktermijn waarbinnen een aanvrager niet met justitie in aanraking mag zijn gekomen, bedraagt vier jaren. In bepaalde gevallen geldt een afwijkende termijn, zoals voor aanvragen ten behoeve van een taxichauffeurpas (5 jaren) of lidmaatschap van een schietvereniging (8 jaren). Ingeval van zedendelicten geldt een onbeperkte terugkijktermijn. Wanneer in de van toepassing zijnde terugkijktermijn geen justitiële gegevens

¹ Voor het volgen van de *opleiding* tot beveiliging dient een door de Dienst Justis afgegeven VOG te worden overgelegd.

worden aangetroffen, wordt de VOG in beginsel afgegeven.

Objectief criterium

De eerste stap in het beoordelingsproces betreft de toetsing aan het objectief criterium. Het objectief criterium betreft de vraag of de aangetroffen strafbare feiten, gelet op het risico voor de samenleving, een belemmering opleveren voor een behoorlijke uitoefening van de beoogde functie, indien deze worden herhaald in de functie waarvoor de VOG wordt aangevraagd. Enkel een overtreding van de leerplichtwet zal geen belemmering opleveren voor afgifte van de VOG. De vraag of een strafbaar feit een belemmering oplevert, wordt bepaald door de relatie tussen het justitiële gegeven en de functie/taak/bezigheid waarvoor de VOG is aangevraagd. Zo is voor iedereen evident dat een zedendelict niet te verenigen is met een functie als docent.

Bij de beoordeling van de vraag of sprake van een relevant strafbaar feit maakt de Dienst Justis gebruik van algemene en specifieke screeningsprofielen. Deze zijn gepubliceerd op www.rijksoverheid.nl/vog.

Subjectief criterium

De tweede stap in het beoordelingsproces betreft de toetsing aan het subjectief criterium. Het subjectief criterium ziet op "omstandigheden van het geval" die er in een concreet geval toe kunnen leiden dat – ondanks dat sprake is van een relevant strafbaar feit - het belang van de aanvrager zwaarder dient te wegen dan het belang van beperking van de risico's voor de samenleving.

De "omstandigheden van het geval" zijn in ieder geval:

- o de hoeveelheid justitiële gegevens,
- o de wijze waarop deze zijn afgedaan
- o het tijdsverloop.

Naast deze drie subjectieve criteria kunnen er ook andere (door de aanvrager naar voren gebrachte) omstandigheden van het geval in de beoordeling worden betrokken. Alle omstandigheden van het geval worden in samenhang met elkaar bezien. Aan de hand van alle omstandigheden van het geval en met inachtneming van alle betrokken belangen, beoordeelt de Dienst Justis in elk individueel geval zorgvuldig of de VOG kan worden afgegeven.

C Minderjarigen

Voor minderjarigen (tot 18 jaar) geldt hetzelfde beoordelingskader als voor

meerderjarigen, ook wat betreft de terugkijktermijn van vier jaren. Dit beoordelingskader biedt voldoende mogelijkheden om rekening te houden met de belangen van minderjarigen. Een belangrijke omstandigheid waarmee in de beoordeling rekening wordt gehouden, is de jeugdige leeftijd van de aanvrager.

VOG aanvragen minderjarigen

In het jaar 2010 is in 63 van de ruim 15.500 gevallen aan een minderjarige de afgifte van de VOG geweigerd. Dat is in 0,4% van de gevallen². In de overige 99,6% heeft de Dienst Justis met het verstekken van de VOG aan minderjarigen de mogelijkheid geboden om een stage of baan te verkrijgen.

Uit nadere analyse van de 63 gevallen waarin geen VOG is verstrekt, komt het algemene beeld naar voren dat de VOG is geweigerd omdat sprake was van een eenmalig ernstig strafbaar feit, een eenmalig strafbaar feit in combinatie met een openstaande zaak, of meerdere (al dan niet ernstige) strafbare feiten.

Verder komt het volgende naar voren:

Delictsoort

- o In 59 gevallen was sprake van ofwel een vermogensdelict, ofwel een geweldsdelict gepleegd, ofwel betrof het een combinatie van beiden. In vier gevallen was sprake van een ander relevant justitieel gegeven (i.c. zedendelict, drugsdelict, brandstichting).

Tijdsverloop

- o In 47 gevallen was tussen het moment van de VOG-aanvraag en het strafbare feit minder dan *een* jaar verstreken.
- o In 59 gevallen was tussen het moment van de VOG-aanvraag en het strafbare feit minder dan *twee* jaren verstreken.
- o In 4 gevallen was langer dan twee jaren verstreken, maar betrof het een zeer ernstig strafbaar feit of was sprake van een langere terugkijktermijn.

Voor vragen over de VOG kunt u contact opnemen met de Dienst Justis via frontdesk.justis@minjus.nl.

Deze factsheet is beschikbaar op de websites van de Dienst Justis, het Openbaar Ministerie en de rechtspraak; www.rijksoverheid.nl/vog, www.om.nl, www.rechtspraak.nl.

² Aan jongeren tot 25 jaar is in 2010 in ongeveer 1200 van de ruim 150.000 VOG-aanvragen de afgifte van de VOG geweigerd. Dit is in 0,8% van de gevallen.